

Barcelona, 24 de Gener de 1930

La Torratxa de la

ANY LIV - 2639 - 15 cts. - Atrassats, 30

El pres, malalt

Senyor doctor: Sento un pes, aquí, al darrera,
que no em deixa moure!

GRAN TEATRE ESPANYOL

Companyia de vodevil i grans espectacles de

JOSEP SANTPERE

Primers actors i directors, JOSEP SANTPERE i ALEXANDRE NOLLA
Primera actriu, MARIA FORTUNY

Avui, divendres, tarda: **UN MILIONARI DEL PUTXET.**
Nit: Estrena del vodevil **EL CAPÓ FINGIT.**

Demà, dissabte, tarda: **BONA DONA, SI NO FOS... i A MANS OBERTES, ULLS CLUCS.** — Nit: **EL CAPÓ FINGIT.**

Diumenge, tarda i nit:

EL CAPÓ FINGIT

TEATRE TALIA

Companyia de vodevil i teatre modern

Primera actriu: **MERCÉ NICOLAU**
Primeres actrius: **VISITA LOPEZ, DOLORS PLA**
Primers actors: **S. SIERRA i M. GIMENEZ SALES**

Avui, divendres, tarda, a les cinc: Seient de pati, i pesseta.

L'ADROGUER DEL CARRER NOU

Nit, a un quart d'onze: L'emocionant obra de Bourdet, traducció de Manuel Fontdevila, **LA PRESONERA.** Protagonista: **Mercè Nicolau.**

Demà, dissabte, tarda, a dos quarts de cinc: Seients de pati a i pesseta. **DE QUI ÉS EL FILL? i EL PARADÍS ARTIFICIAL.** — Nit, a un quart d'onze, i Diumenge, tarda i nit: **LA PRESONERA.**

En estudi, l'espectacle de fama universal, de Simon Gantillon, traducció de Millàs-Raurell, **MAYA.**

OLYMPIA

CIRQUE D'HIVER

Avui, divendres, nit, a un quart d'onze: Moda Aristocràtica.

Demà, dissabte, i Diumenge, tarda i nit: Grans Funcions.

14 formidables Atraccions, 14

JACKIE "EL NIÑO DE LAS PECAS"

LES BONAVENTURA, excèntrics. - **JOE RIENCHEN**, amb els seus gossos equilibristes. - **SCARLET**, amb la seva família de ximpanzés. - **TRIO WOLKENS**, trapezistes còmics. **HERMANOS ALBANO**, populars clowns - **CLIFF CURRAN**, el fenomen de l'emoció, etc., etc.

TEATRE NOU

Companyia de drames dirigida per l'eminent primer actor **ENRIC BORRAS**
Primera actriu, **ENRIQUETA TORRES**

Avui, divendres, nit: L'espectacle grandios i presentat amb tot luxe:

MARIA ANTONIETA o LA REVOLUCIÓN FRANCESA.

Demà, dissabte, tarda: **EL GRAN GALEOTO.** — Nit: Reposició sensacional: **EL HIJO.**

Diumenge, tarda i nit: El portentós espectacle, d'èxit formidable:

EL HIJO

TEATRE APOLO

Companyia lírica **SAUS DE CABALLÉ**

Demà, dissabte, nit: Esdeveniment teatral! Estrena a Espanya de

CAMPANELA

amb assistència dels autors **JOSE RAMOS MARTIN** i el mestre **JACINTO GUERRERO**, el qual dirigirà l'orquestra.

TEATRE COMIC

PENULTIMA SETMANA

Avui, divendres, nit: 127 representacions del monumental espectacle:

CLEOPATRA

Exit clamorós de **JULIO CESAR** (primera part).
Totes les nits, a les deu:

CLEOPATRA

Meravellós espectacle d'Art.

TEATRE CATALA NOVETATS

Avui, divendres: Debut del **GRAND GUIGNOL** de París. Vaudevilles de **Fou-Rire**. An matinée populaire, et en soirée. **SABOTAGE-FORTUNE, LES TROIS MASQUES, DEPUIS CE MATIN.** — Dimanche, Soirée. **LUI-IE BEAU ROLE, LE VIOL-ISOLONS-NOUS GUSTAVE.** Pour les adieux du Grand Guignol.

Diumenge, tarda primera sessió: **ELS PASTORETS.** — Segona sessió: **L'ABISME i EL TRIOMF DE LA CARN.**

VIES URINARIE
Impureses de la sang - Debilitat nerviosa
Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinaries: *Blenorragia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis, prostatitis, orquitis, cistitis, gota militar, etc.*, de l'home, i *vulvitis, vaginitis, metritis, uretritis, cistitis, anexitis, fluxos, etc.*; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Soivre**. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que necessitat del metge, i ningú no s'assabenta de la seva

malaltia. Venda 5'50 ptes. caixa.

Impureses de la sang: *Sífilis* (a variosis), *eczemes, herpes, úlceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses, eritemes, acne, urticària, etc.*, malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Píndoles depuratives del Dr. Soivre**, que són la medicació depurativa eal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floronscos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes, espermatòria* (pèrdues seminals), *cansament mental, pèrdua de la memòria, mal de cap, debilitat muscular, fatiga corporal, tremolors, palpitations, trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Soivre**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medulla i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recórrer íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pessestes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a **Oficines Laboratori Sôkatarg, carrer del Ter, 16, telèfon 544 S. M. Barcelona**, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desentrellament, tractament i guariment de les dites malalties.

Els millors discos
són els de

La voz de su amo

Companyia del Gramòfono, S. A. E.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÓNICA

LA MORT DEL CIGNE

ENTRE tantes coses que restaran del nostre temps, insubstancials, lletges, refredades de tota virior vital, cap d'elles reproduirà les danses d'Anna Paulova. I això no obstant ens seria difícil de trobar en l'art actual una creació de tan ben ponderada bellesa.

Impossible d'imaginar sense veure-la aquesta gran sala del Liceu, rellevada d'ors refulgents, closonada de riques pedres, maragdes, rubís, amatistes, àgates i turqueses, aparença que prenen avui en la penombra les siluetes de dona. Un violoncello mollament acariciat embafa l'aire d'enyoradissa melodia.

S'ha fet un gran silenci. L'emoció d'una imatge que es contorsiona en un espasme de passió de vida ha sobtat en la llotja obscura la nova rica que, entre la pompa fofa dels seus tuls, no parava de cloquejar com una oca. La força robadora de tots els sentits ve a concentrar-se en la mirada.

I en la grossa pupila de l'escenari deliquescient Anna Paulova s'estremeix, i flecta un genoll, i lleva els ulls en l'aire i expressa amb la vibració del seu cos de dona les esgarrifances del cigne que es mor.

* * *

No crec necessària l'expressió simbòlica de la dansa per a collir-ne l'emoció. La significació de la mort del cigne no afegeix res a la bellesa de la dansa. Ni aquesta, ni cap altra, perquè tot el món de la raó no té res a veure amb el moviment alliberat de la lògica del ritme.

Ben al contrari, jo crec que l'espectador ha de procurar oblidar tota prèvia operació mental i dar-se del tot a l'emoció que li entra pels ulls. L'ondulació vibratòria d'aquells braços, la deambulació tremoladissa de puntetes, i el reblincament del cap enlaire per a abeurar-se millor com en una pica immensa en la volta del cel, el corpendran amb la vehemència d'una poesia lírica.

Ni aneu a creure que li hauria calgut a la Paulova de fer-se una disfressa apropiada, com vestir-se de plomes, o fer dues ales dels seus braços, o afegir a la cintura un cimall airós d'estufada blancor. La roba que vesteix és indiferent. El coll i els braços i les cuixes són la representació més vivent de l'anècdota que vol **mimar**.

En aquesta dansa d'Anna Paulova tota la divina inspiració està en el gest pur. El decorat que més bé hi diu és el tapís plegat, la cortina d'un vert obscur. Tota roba de què es vesteixi no afegirà a la dansa més que una falsa pompa, una màscara de comèdia.

Jo voldria imaginar-me la Paulova, nua de pèl a pèl, quan va començar a mimar la mort del cigne, en la lluentantibantor de la seva carn jova. Res més que ella i el seu gest, en la tragèdia de la flexió moribunda, en la suprema apellació dels seus braços i dels seus pits, en l'actitud anguniosa de la forma bella que es resisteix a morir.

* * *

Hi ha una tècnica en la dansa d'Anna Paulova.

La primera paraula que em ve al pensament per a exposar-la és: *matemàtica*. La bellesa del seu gest no és casual; és, com diria un matemàtic, *funció* del gest mateix. Si es pogués pendre de la seva dansa una tira cinematogràfica, ni que fos a vint imatges per segon, cada una d'aquestes imatges seria bella.

La segona paraula és: *sobrietat*. De la mort del cigne no en podeu treure ni un tremolor de braç, ni podríeu afegir-li una sola figura que no hi sobrès. La música no la guia, ni l'encongeix, perquè tota la dansa és una concepció orgànica, feta d'un tret, com un petó o un sospir.

La tercera paraula és: *optimisme vital*. En l'expressió de les idees pel moviment podríem dir que la *indecisió* és la mort. I observeu com en les danses de la Paulova hi ha sempre una decisió instantània. Acaba un remolí, o desenrotlla una figura, i la pausa que segueix és breu, que tot just abasta a subraïllar el terme: sobtadament la còrpora romp amb nova arrencada.

Joia. Heus aquí la filosofia d'aquest geste pur.

* * *

Si tota la *mort del cigne* és d'una bella plasticitat, hi ha una figura que les supera totes en l'expressió.

Els dos genolls ja han tocat en terra i el cos es blinca en una suprema fatalitat de descans. Encara el bust voldrà redreçar-se i els braços mimaran la tremolor del vol. Però la testa cau endavant, en un gest de bella desolació. Un braç es lleva i es plega atravesat en creu per un darrer envit d'harmonia.

No puc comprendre com els membres vivents d'aquesta dona poden plegar-se així. Amb la darrera extremitud de la despulla, aclofada al mig de l'escenari, sembla que un genial artífex ha acabat de cisellar l'estàtua.

Però la forma vibra encara de la impetuosa alenada vital que l'ha performada.

PERE COROMINES

Ai, aquests vells tan vells, ferits, tolits, tristos vellets

que, repenjats al braç d'una minyona, cada mig-dia surten una estona tots eixerits, tots polidets, sempre esquivant la Mort que els estalona!...

Quan troben un pedrís, s'hi ben asseuen, i vinga prendre el sol!... i amb tot s'encanten... No surten mai de nits, perquè s'espanten i els ve com un calfred quan per atzar guaiten el cel i veuen que les estrelles ja els fan l'ullet. J. BURGAS.

LA VANITAT D'ÉSSER DIMITIT

A "La Publicitat" ha dimitit un dels redactors, home dels que fan soroll.

El diari d'En Bofill i Mates no ha dit una paraula d'aquesta dimissió, i l'ex-redactor està indignadíssim.

—Vui que ho diguin! Vui que ho diguin, que en sóc fora!—, cridava en una penya d'amics.

I un d'ells comentava:

—Donaran la nota així, si la donen: "El senyor X. ha deixat de formar part d'aquesta Redacció. Si no se n'hagués anat, també l'hauríem tret."

No sembla mentida

Fa dies, i no pocs, que hom parla de crear un "Premi Ignasi Iglésies".

Encara no és creat.

Tots desitgem que es creï.

Però si, un cop creat, ha de comportar el desori que el "Premi Crexells" ha promogut i postmogut, tant se val, més ben dit, fóra preferible, que la memòria de l'autor d'"Els vells" no sigui profanada com ho ha estat suara la d'En Joan Crexells.

Sembla mentida, tanta impudícia!

No sembla mentida, però.

Deixem els homes, que prou pena pateixen d'ésser tan poca cosa: poca cosa moral.

Jo sóc el ciutadà, del meu país, més allunyat de poder aspirar, d'una manera immediata, a un premi de literatura ni de cap altra espècie.

No és que el menyspreï ni refugi, de cap forma, el benefici de la gràcia o la gràcia del benefici d'un premi, que bona falta em fa, i no sóc dels que fan escarafalls.

Vull dir que si en crear—si això arriba—el "Premi Ignasi Iglésies", per dissort nostra i de tots, la gent estilogràfica no havia après un xic més d'urbanitat—de la marca que fos—, aleshores l'hora seria arribada de crear, més ben dit, instituir premis d'"Aplicació", d'"Ordre", d'"Agençament", d'urbanitat, en un mot, com eren instituïts en els collegis quan jo hi havia anat, de petit, i com em plau suposar que són instituïts encara, per tal que els "nois" arribin a ésser "homes de profit"; i àdhuc caldria instituir-ne o crear-ne de "Lectura", d'"Escriptura", d'"Estil", de "Moral", d'"Etimologia", de "Psicologia", d'"Història" nostra i dels altres i dels de més enllà, de "Sentit" comú i no comú, i, sobretot, d'això que tant i tant s'ha anomenat d'En Prat de la Riba ençà: de "Seny", ordenador, ben ordenador i molt ordenador.

Jo no vaig anar al banquet d'homenatge a l'autor d'"El gran Aleix". Però, sense ésser-hi, em fa l'efecte que allò era una mena de "classe" quan el mestre surt un moment a fer "pi-pi"—els mestres també en fan—o quan és fora la porta acomiadant la mare del més petit de la "classe", que ha vingut a acompanyar-lo perquè no es perdés...

¿No trobeu, senyors ateneistes i senyors no ateneistes, i senyors universitaris i senyors no universitaris, que ja sou una mica massa grans, per fer aquests papers? Després direu dels altres i dels de més amunt i dels de més avall.

Si el futur imperfecte "Premi Ignasi Iglésies" ha de dur aquest seguici, creieu-me, companys de la Comissió o del Comitè o del que sigui, deixeu-lo córrer el "Premi", i deixeu tranquils els ossos de l'autor de "Foc nou". Ell no ho ha pas de menester. Nosaltres, fet i fet, tampoc no sabem aprofitar-nos de les coses ni dels homes.

Ara, si l'espectacle acadèmic del Restaurant del Parc de la Ciutadella ha estat o pot ésser encara una lliçó, endavant les atxes!

EDUARD LÓPEZ-NERÍN.

RETRATS

A les Galeries Dalmau hem vist una exposició de retrats dels nostres més destacats artistes i homes de lletres. Aquests retrats els signa A. Ribó i són, en l'art de la fotografia, una de les coses més dignes, més recixides que hem vist fins ara. Ribó és un gran fotògraf, un gran fotògraf a l'altura dels que li han servit de model per aquesta exposició que suara ens ha ofert a les Galeries Dalmau.

Entre aquests artistes, entre aquests homes de lletres, cal recordar algun nom, per tal que així, el lector, vegi bé la importància de l'exposició: Pompeu Fabra, Serra i Hunter, Nicolau d'Olwer, Puig i Ferrer, Leandre Cervera, Ambrosi Carrion, Florenci Cornet, Pujol i Algueró, Alfons Maseras, Joaquim Ruyra, Prudenci Bertrana, Farran i Mayoral, Rovira i Virgili, Lluís Capdevila, Alexandre Plana, López-Picó, Ramon Vinyes, Joaquim Biosca...

A. Ribó ha excellit en els retrats d'aquests artistes, d'aquests homes de lletres. Les fotos d'A. Ribó són veritables obres d'art, petites obres mestres de la fotografia. Aquesta exposició d'A. Ribó ha estat visitadíssima. El públic volia saber com són, físicament, els nostres artistes, els nostres homes de lletres. Aquests no prodiguen massa el retrat. Bé està no prodigar-lo massa, car la vanitat sempre és ridícula. Però bé està deixar saber al públic quina cara té l'home el nom del qual corre de boca en boca.

Sortosament, els que aquí a Catalunya prodigarien el retrat a tort i a dret, els que, per vanitat, es farien retratar en les postures més íntimes i inversemblants, són, precisament, aquells dels quals el públic no en vol saber res.

A. Ribó té, ara, aquesta exposició a Igualada. Sembla, amb això, que el que ha fet a Barcelona vol fer-ho a les principals ciutats i viles de Catalunya. Ve't ací un propòsit lloable.

VIRAI.

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

La moralitat i el temps

Almenys, les vestissin, a l'hivern

—Doncs, sí; ja tinc quatre fills: dos nens...
 —... I dues nenes.
 —Sí; com ho sap?

—Es una noia que no farà mai res de bo. Tenia un vell, i ara l'ha plantat. Figura't quin disgust per la família.

El manteniment és el que costa

De les respostes més o menys enginyoses que ha publicat "La Nau" referent a la manera com distribueixen les hores del dia els nostres intel·lectuals, se'n desprenen infinitat de deduccions que un expert psicòleg sabria ponderar; amb el benentès, sempre, que les tals respostes puguin considerar-se tan verídiques com ingènues.

En la majoria dels nostres escriptors o de la gent que es dedica a les lletres es destaca, abans que tot, com molt assenyaladament ha constatat un eminent cronista, l'excés de treball i d'un treball disforme, bona part del qual res no té a veure amb la literatura, la poesia, la novel·la, el teatre. L'un és oficinista, l'altre botiguer, el d'aquí corredor de naps, el de més enllà viatjant de cols, i si volen complir pulquèrrimament amb llur deure, han de posar les vuit o nou hores de la jornada laborable al servei de l'amo. Vol dir això que l'altíssima tasca d'escriure versos i pensaments i contes i novel·les passa a segon terme, en detriment de l'obra i en visible perjudici de l'autor, que es veu obligat a robar hores al propi descans, a la higiene, al tracte social, a un tracte social que els fóra tan indispensable per a donar la necessària modernitat i el degut caire d'autenticitat viscuda a llurs produccions. D'aquí ve que la major part d'aquestes semblin més aviat filles de la intuïció, de lectures mal païdes, o, quan menys, d'un esforç massa vist de la dèria imaginativa, quan haurien d'ésser resultat només de una plena llibertat individual.

Tot això, a fi de comptes, vol dir penúria; penúria de temps, penúria de relacions, penúria de benestar, penúria de diners. I aquesta penúria ve constatada, entre línies, en les respostes dels nostres intel·lectuals a l'esmentada enquesta, quan no ve confessada clara i explícitament.

Fixem-nos, si no, que són ben escassos, poquíssims, els escriptors que, en parlar-nos detalladament de la llur "toilette", ens diguin que s'han ficat a la banyera. I és ben segur que molts d'ells no saben què cosa és la sala de bany, perquè han hagut de viure sempre en pisos que no són casa per tal moble.

I encara, la sala de bany, la banyera, és el de menys; gairebé tots hi arribarien a l'adquisició d'habitacions confortades amb aqueixes necessitats de Santa Higiene; però no els és possible, perquè el que costa és el manteniment de tot això; l'aigua, que va cara, i els calentadors, que costen un dineral. Es com el luxe de l'auto; molts s'hi arriscarien, a comprar-ne un. Ves si no seria digne i bonic veure En Puig i Ferrer al volant d'un "Ford", empaitant enemics... Però, la benzina, el "garage", les reparacions, el manteniment, és el que costa.

Tampoc ens parlen de què llegeixin o escriguin al costat de cap estufa elèctrica; és que no en tenen, i això que som al pic de l'hivern. I no és per l'estufa, que se'n troben de relativament barates..., és pels kilowats-hores que corren com uns esperitats i costen tres ulls de la cara.

Finalment, ni un dels nostres escriptors ens assabenta que es doni el "pisto" de tenir "gramola"; un plaer tan senzill, tan a l'abast de tothom com la "gramola". Però és que aquest trast, com tots els que fan dolça i exquisida la vida moderna, encara que valguin pocs diners, menja moltes plaques i, per tant, costa molt de mantenir.

Aqueixa és la veritat, encara que el confessar-la ens faci una mica de vergonya: els intel·lectuals catalans, treballant excessivament, no viuen amb el benestar i les comoditats que es mereixen.

I mentre no tinguem, almenys, una dotzena d'autors dramàtics, una dotzena de poetes i una dotzena de novel·listes que, menjant decentment del producte del seu art, no puguin, cada un d'ells, mantenir un auto, una banyera, una estufa i una "gramola", amb tot el nostre sentiment no arribarem a creure en el formidable avenç de l'expansionisme literari a Catalunya.

FRA NOI.

Gent que no sap què fer

A les meves mans ha vingut a parar una d'aquestes publicacions que són per a la llar i la dona.

Ultra la informació de les modes en el vestir, sol haver-hi una secció destinada a les preguntes i respostes entre lectors.

Aquesta correspondència demostra palesament el grau d'incultura d'un poble fins on arriba i lo desvagada que viu molta gent que s'entreté a escatir o averiguar coses que no tenen un bri d'importància.

Així veiem com una senyoreta "Violeta" qualsevol pregunta a un lector amable—per què sempre són amables aquesta mena de lectors?—com se fa per destenyir un canari.

El demanar les lletres dels "tangos" en voga, cosa interessant!, abassega l'interès de la majoria dels diem-ne tafaners.

Hem de respectar els gustos de cada u, i deixar que preguntin i responguin tota mena d'incongruències. Aquests senyors no fan mal a ningú mentre perden el temps d'una manera tan llastimosa.

Amb un somriure irònic, més o menys despectiu, hauríem deixat la publicació a què fem referència, ja que tota aquesta col·lecció de beneïts no ens mereixen cap mena de respecte, i el menyspreu més absolut és ço que els pot dedicar tota persona que es tingui per una mica, només per una mica, culta.

Però no podem per menys de fer fessaltar un fet.

Una senyoreta, que oculta el seu nom sota el pseudònim de "Muñeca", sollicita, entre les simpàtiques lectores, una amiga amb la qual canviar impressions. Tindrà preferència per la que es digui Maria-Teresa. Diu que, de no ésser així, de no dir-se aquest nom, també acceptarà l'amistad de la noia. Segons declaracions de la pròpia interessada, es tracta d'una obra de caritat fer-li aquesta mercè, ja que es troba moralment en unes especials circumstàncies degut al desengany sofert amb una íntima amiga a la que volgué un dia i a la que... dissortadament (textual), segueix volent encara amb tota l'ànima.

A continuació dona detalls de la seva personalitat: anys, costums, bellesa, etc.

I això surt en lletres de motllo en una revista moral, en una d'aquestes revistes *aptas y sólo para señoritas!*

Segurament que a totes les cases on hi estan subscrits, el "papà", home de molts miraments, es desvia refinant l'educació de llurs filles, a les que no permet llegir segons quins autors i veure determinades comèdies.

Aquests "papàs" tan primmirats haurien d'examinar-la escrupolosament, l'obra que tan a consciència posen en mans de les filles recatades i obedients.

Avui que a la nostra joventut, més o menys "bien", no els és permès de llegir ni de veure altres novel·les i comèdies que les que, sota la qualificació absurda de "blanques", infesten les nostres llibreries i escenaris, aquestes produccions carregades de mala intenció, en les quals

els problemes d'amor només s'insinuen, s'hi dibuixen, i després queden esfumats sense l'exemple en el desenllaç, ja ens agradaria veure quina cara hi posen els "papàs" en assabentar-se dels desigs i propòsits de "Muñeca".

Les noies no hi veuran res pecaminós. Li tindran llàstima; una llàstima sentimental i romàntica. Sabran com padir-se d'ella i fins, potser, contestaran la lletra.

D'aquesta manca de sentit moral, de ningú, sinó dels pares, és la culpa.

Mentre a un determinat sector de la nostra joventut no els sigui permès llegir les obres "immorals" que precisament per a moralitzar el poble escriuen els homes que de "blanca" hi tenen la consciència i no la ploma, no és d'estranyar que la discutida obra de Bourdet, "La Prisonnière", sigui una plasmació formidable de la vida d'aquestes pobres noies que, sota la capa de l'honorabilitat, oculten les més llastimosos tares socials.

AGUSTÍ COLLADO.

AGREDOLÇOS

DECADÈNCIA I REVIFALLA DEL PARAIGUA

Quantes elegies no s'han fet ja sobre el paraigua! Si el temps només està rúfol o boirós, si només plovisca o només cau un ruixim innocent, la gent és ardida i afronta, impàvida, la gotellada o l'oratge teatral. Tot el més que fa, és posar-se l'impermeable.

Deixem, però, que la cosa s'engresqui, i els paraigües, com els rovellons a la tardor, reviuem com per art d'encantament. Una via una mica animada, vista, per exemple, des d'un quart pis, pren de seguida un aspecte fantàstic. Diríeu que els habitants de la ciutat han sofert, en un tres i no res, una transformació extravagant. La circulació esdevé més lenta i més difícil.

La guerra, que ha matat, i sense profit per a ningú, tanta gent i tantes coses, ha respectat el paraigua. Fidel a una llei vital, el paraigua, malgrat tots els pronòstics, no agonitza, es transforma.

Seria ben curiós fer-ne la història. Amb quina eloqüència no expressaria els gustos i el caràcter de cada època. Recordeu aquell bolet monstruós de cent anys entera, capaç d'aixoplugar la més nombrosa família? Era una catedral, un veritable moble.

Després, el paraigua va aprimant-se, aprimant-se, fins a prendre l'aspecte d'una agulla molt llarga amb un farbalà al mig.

En acabat s'escurça, però no sap deturar-se en un punt raonable. Es fa petit, rabassut, una joguina diríeu...

L'ombrella ha seguit, si fa no fa, una evolució anàloga, encara que mantenint-se sempre més gentil. El paraigua, generalment endolat, ha estat, fins avui, un estre trist, negre, fora de to, fatídic gairebé.

Però darretament s'ha alliberat de la seva tristesa tradicional. No hi ha cap diferència, ara, entre ell i l'ombrella. Són tots dos, si són de moda, igualment acolorits, alegres, fàcilment manejables.

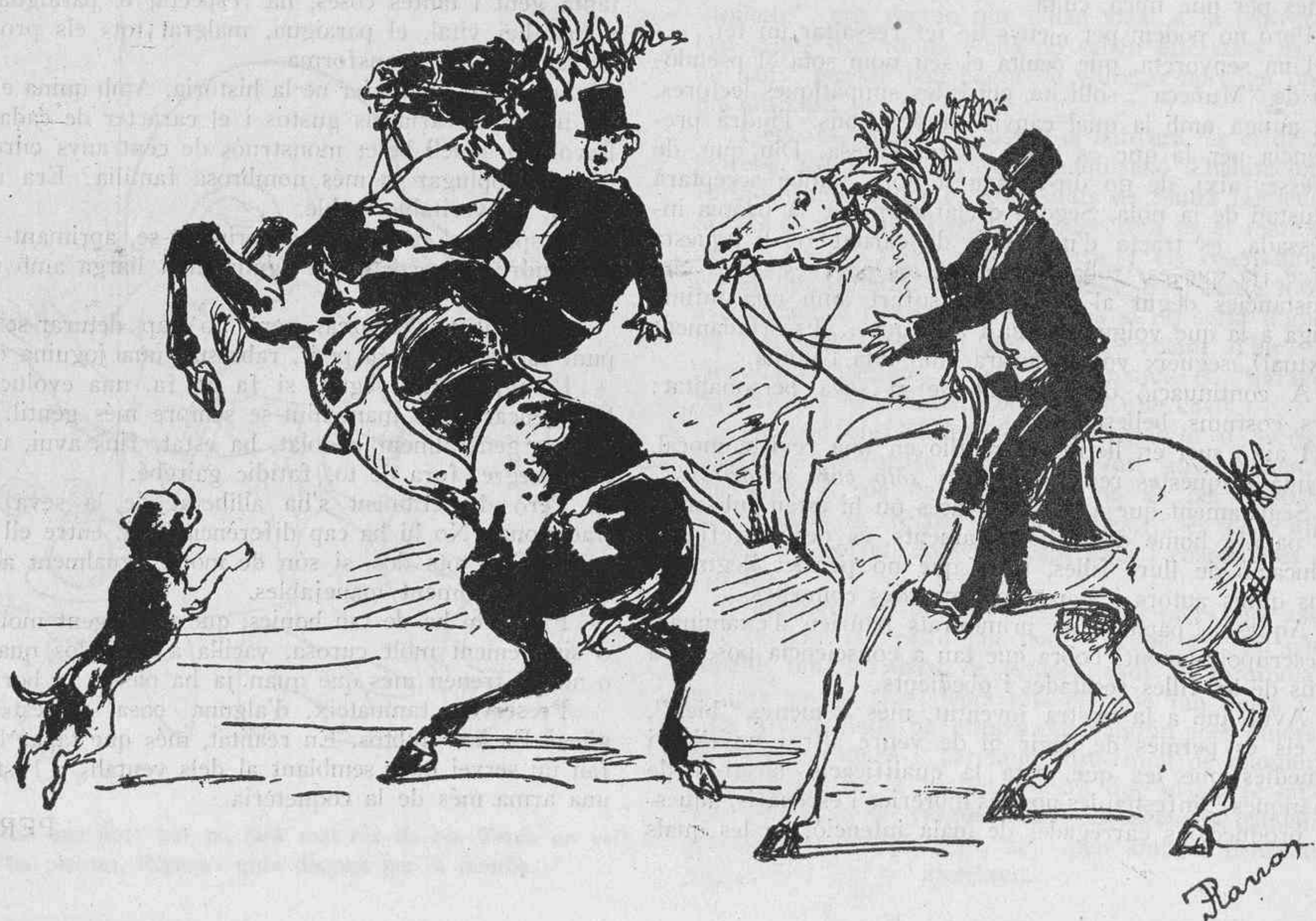
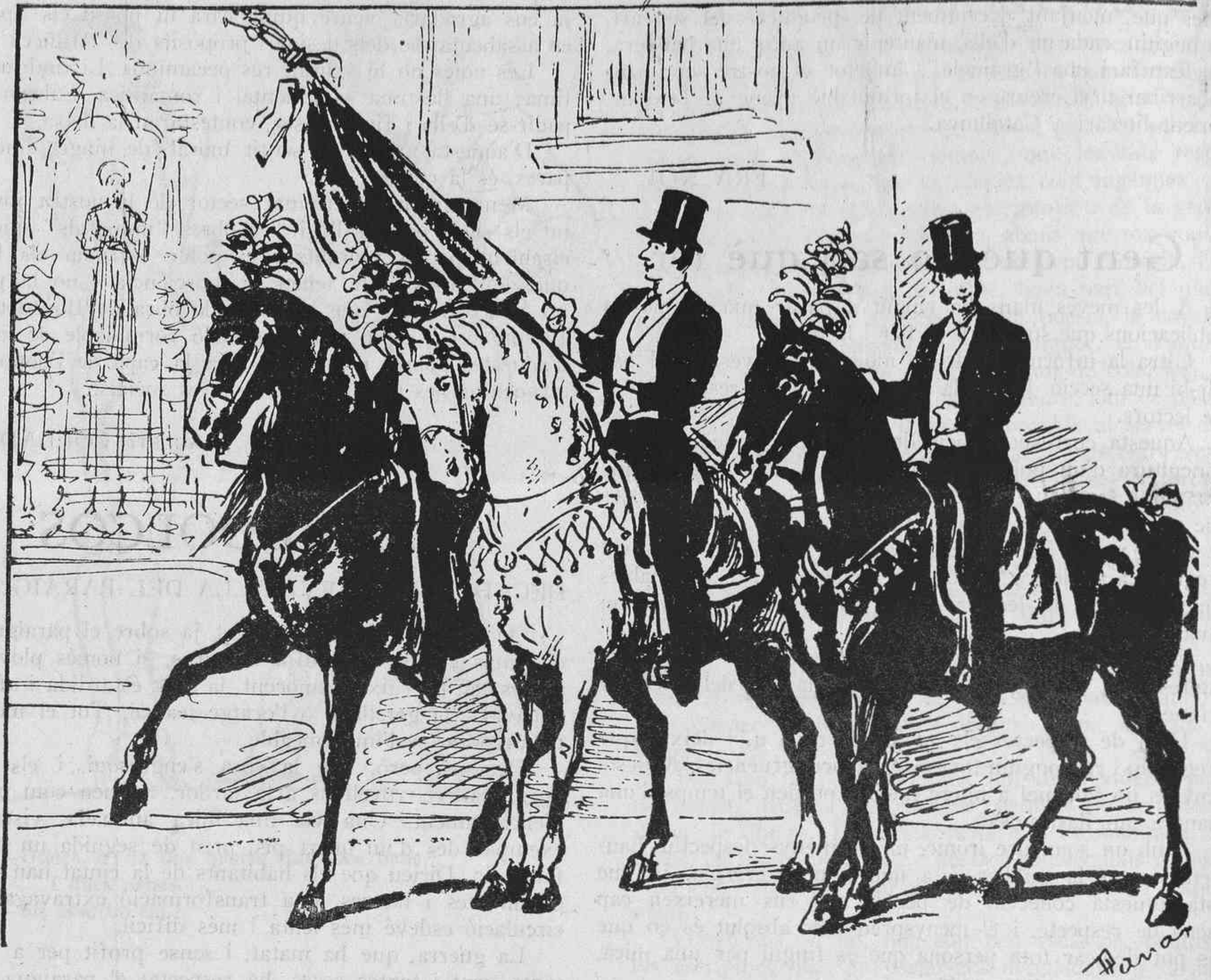
Fins n'hi ha de tan bonics, que certa gent molt avara, o simplement molt curosa, vacilla a obrir-los quan plou, o no els treuen més que quan ja ha passat la borrasca.

Preserven, tanmateix, d'alguna cosa, aquests paraigües? Es ben dubtós. En realitat, més que tapar la pluja, fan un servei molt semblant al dels ventalls a l'estiu: són una arma més de la coqueteria.

PEROT.

ELS TRES TOMBS DEL SEGLE PASSAT

(Dibuix de l'època, per E. Planas.)

Com ocupeu les hores del dia?

1. Un quart per netejar la fatxada.—2. Cinc minuts per desdejunar.—3. Dues hores per venir d'Horta a Barcelona. Em-pentes i trapitjades.—4. Quatre hores pujant i baixant escales.—5. Tres hores esperant la xicota... i la xicota no ve.—6. Dues hores més de feina intensiva. Ve't aquí com ocupo les hores del dia.—7. I ve't aquí com les voldria ocupar.

- Saps, l'Assumpció? S'ha tornat a casar.
 —Tan aviat? I deia que tenia el cor trencat...
 —Sí; però es veu que li ha servit algun tros!

La ciutat civilitzada

La ciutat té certes actituds que cal remarcar, perquè representen l'estat de plena civilització a què ha arribat. Aquestes remarques, on més es fan veure, on tenen una més forta agudització, és en el teatre. Fa molts anys que el gènere de "género chico" ha omplinat les nostres sales teatrals. No hi ha hagut escenari en què no s'hagi representat una obra de l'illustre saineter Carles Arniches. Quasi totes les obres típiques representades en els nostres teatres, típiques d'un saineterisme viu i fotogràfic, porten en elles elogis i cants dels costums, virtuts i magnificències de la vida del Madrid pintoresc. Expressions com aquelles: "*De Madrid al cielo*", "*pero si los madrileños tenemos un corazón más grande que el chaleco*", "*No hay tierra mejor que la de Madrid...*", etc., han passat pels nostres escenaris, les hem sentides i no han pas ferit els nostres sentiments pairals ni les nostres emocions centrípetes. No cal encaparrar-s'hi. El teatre, en aquell instant, representa, si més no, una manera de comportar-se dels personatges, un estat d'ambient viu, una fotografia del lloc on s'emplaça l'obra, i no res més.

Els germans Quintero, quasi des que començaren a escriure per al teatre, no han fet altra cosa que traslladar l'ambient de la seva terra a la resta peninsular. Això fa que a tot el Nord—de Vigo a Port-Bou—tinguem un coneixement de l'ambient andalús i, més concretament, sevillà. Als anys d'escriure comèdies d'ambient sevillà, de treure el suc a llur ambient, han volgut signar una obra que fos un elogi a la terra que tan bé els ha servit de model. I han escrit "*Los duendes de Sevilla*". No és pas aquest el lloc més acondicionat per a fer crítica teatral, ni

hem pas de dir si l'obra ens plau o no. El que volem és veure, el més objectivament possible, la qüestió plantejada. Un elogi de Sevilla no ens pot pas fer cap mal. Aquesta exaltació literària, feta amb tota dignitat i correcció, ens mereix un respecte decisiu. S'ha volgut plantejar, amb aquesta obra, un tema antipàtic d'enemistats ciutadanes o regionals. Ho crec del més accentuat simplisme. Barcelona va escoltar dignament la comèdia i la va aplaudir. No s'havien pas de molestar els catalans perquè en un teatre es fes l'elogi d'una altra regió o d'una altra ciutat. Sentir enveja de les condicions ambientals o climatològiques és d'un provincianisme agudíssim. En canvi, sentir les coses i comprendre-les és de ciutat.

Barcelona és, certament, una gran cosmòpolis magnífica i ubèrrima. La nostra ciutat és un far lluminós dins de l'Europa contemporània. Fins els mateixos enemics que tingui, tot hi volent-la ensorrar, tot hi volent-la lligar a un ambient que no és el seu, tot i volent-ne fer una població més, no poden més que treballar per la seva grandesa. El dia de demà, allunyades les passions d'avui, el que s'ha fet, servirà per a edificar la nova gran ciutat. I l'esperit de la ciutat no és tan sols físic, material, no sent tant sols la necessitat de meravellar per les seves avingudes, les seves organitzacions socials; les seves construccions modernes, sinó també pel seu esperit de ciutadania. Si hi ha ciutat per excel·lència, aquesta ciutat és Barcelona, és a dir, port i muntanya, carrer i palau; jardí i bosc; cultura i civilització; comprensió i tolerància; unanimitat i diversitat... Tot allò que fa possible una comunió d'interessos morals i materials i que dona la veritable característica d'una expressió tradicionalista.

No havien de témer res, els germans Quintero, en

- Us heu disgustat, amb la Isabel?
 —Figura't que diu que té més bon tipus, i que és més maca que jo!

estrenar la seva darrera obra a Barcelona. Encara que hagués estat un fet mediocre, que no ho és, la ciutat, per respecte, per civilitat, per esperit de tolerància, per comprensió, hauria escoltat amb atenció la seva obra. Potser després no hauria tornat al teatre, però en l'instant de l'estrena, hauria donat a l'ambient una rebuda cordial. Tampoc crec que València hagi fet aquesta rebuda violenta als germans Quintero ni a la seva darrera obra. És una injustícia carregar a una ciutat, magnífica com València, el pecat d'una minoria a la qual no li plagui una comèdia.

Barcelona, vora la Mediterrània, escolta els seus propis elogis, no necessita el dels altres, no creu que l'exaltació d'una ciutat rebaixi la seva suprema autoritat moral i material. Deixa dir. L'encant de Sevilla, de Toledo, de València o de Segòvia; de Madrid, de Santiago o de San Sebastià, no pot pas perjudicar la seva magna anomenada mundial. Barcelona té molt del món, perquè cada civilització i cada cultura hi és representada. Per això ens plau constatar que, un cop més, la Rambla ha estat cordialitat i comprensió.

FRANCESC MADRID.

Mitjons

Moltes dones, ara, porten mitjons, mitjons d'home, al garró; és una altra debilitat de les provocatives filles d'Eva: ara s'han posat els mitjons, per posar-se, després, les calces.

Comencen pels peus i acabaran pel cap, com una cosa fonamental i lògica.

D'homes sense mitjons, cada dia en surten; sense calces, no; no eixirien al carrer; seria massa vergonyós, això de lluir els calçotets a tot drap; increparíem a les femines a posar-se'n; llavors l'home quedaria nu; si se li posessin els calçotets, s'hauria de tancar les vergonyes amb les fulles de les Hespèrides, com Hèrcules.

Quan li arrabassin la fulla per adoptar-la i fer-ne ostentació com fan amb els mitjons, serà quan el sexe fe-

mení definirà la seva personalitat postissa; serà quan els homes reconeixerem que aquestes debilitats de Primorosa són unes tares benignes, i serà quan tindrem en consideració que porten una costella nostra, aquella costella que el Creador ens va treure de nosaltres per fer la dona, que a través dels segles ha anat evolucionant, perfeccionant-se, civilitzant-se, i ens ensenya de tant en tant la seva, aquesta costella, la nostra costella, que sempre els surt per una banda o altra.

Ara els ha sortit pels peus; demà els sortirà per un altre indret; són de plànyer, i hem de conformar-nos forçosament; és una premeditada disposició del Creador. Ell ja hi comptava que aquesta costella les delataria de mica en mica, com un càstig, i la sentència inexorable del Pare etern va complint-se.

No ens ho hem de prendre de debò, que la dona se'n posi els mitjons; hem de riure; però riure d'aquella manera que un literat en diria escèpticament, fins que els caiguin garres avall.

BALDOMER XIFRÉ

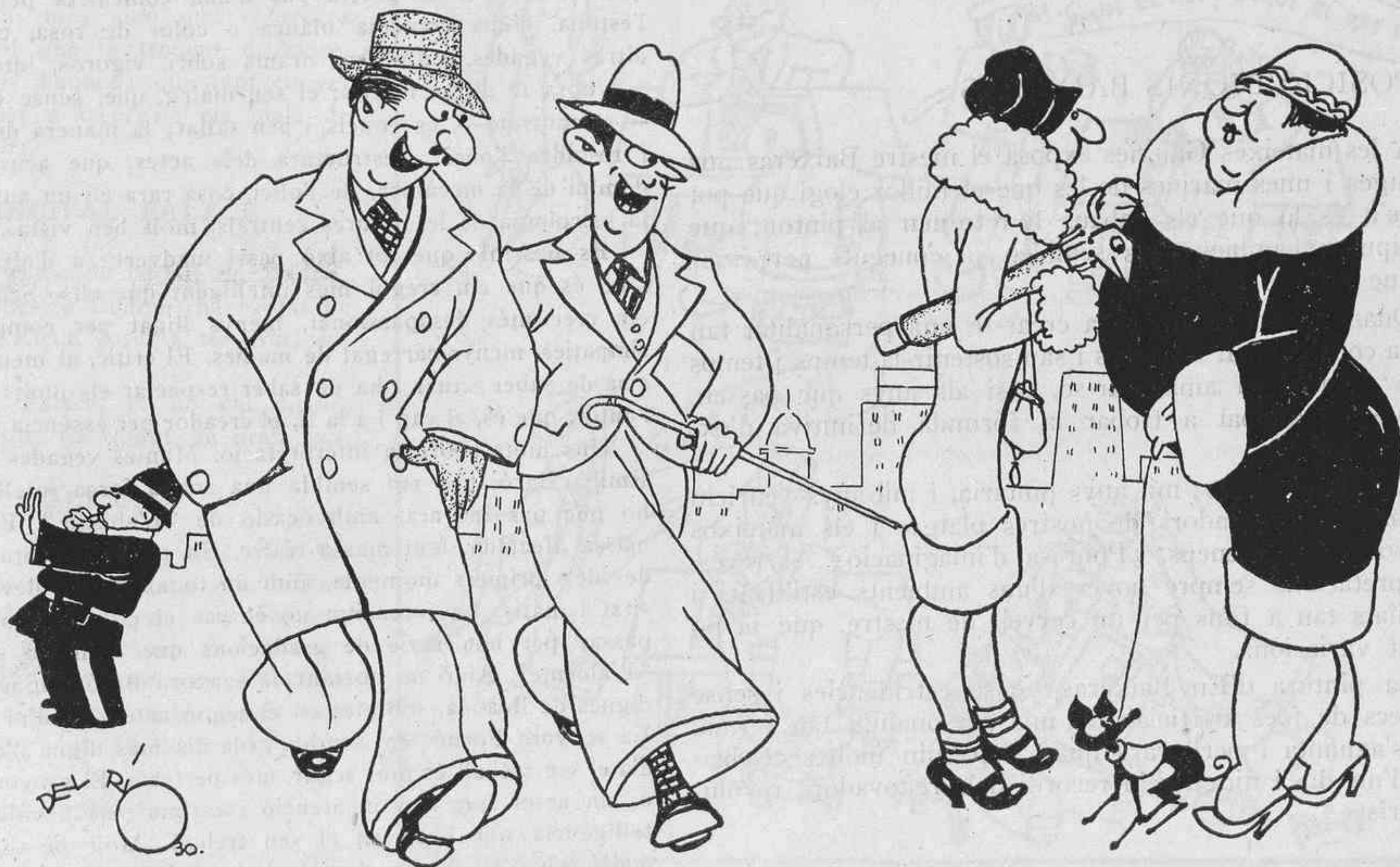
Gener

Fred viu, fred de fiblor... De matinada, s'estén com un sudari camperol damunt del prat, i ni el més lleu udol senyala una alè sola desvetllada.

Quan la pau del silenci es veu trencada, un núvol d'estornells aixeca el vol, punteja macilent el raig del sol, i poc a poc s'eixuga la gelada...

La terra s'ha esponjat, i una parella de bous, amb pas segü, estira la rella, mentre darrera seu, sentint gaubança, aguanta amb cert braó el pagès l'esteva, mirant-se el tomballó de cada gleva com un mes de gener ple d'esperança.

VÍCTOR CANIGÓ.

—A Alemanya estan que bufen contra els lloros.
—Home, em sembla molt bé!

Art i Artistes

LA PINACOTECA

Com sempre, En Laporta Astor segueix mantenint, dintre la seva escola, un alt nivell artístic que es manifesta, ara, amb els bodegons exposats, en els quals hi ha fruites, bolets i peixos, tan ben fets, que conviden a l'admiració, ho i fent gana d'entaular-se.

També exposa unes teles amb flors i uns retrats molt ben dibuixats i de bell colorit.

GALERIES LAIETANES

Totes les entitats els esforços de les quals són destinats a enlairar les arts mereixen, està clar, la nostra més gran simpatia, i d'elles l'"Agrupació d'Art" és una de les que, pel seu treball constant, les orientacions pures i la bona fe amb què actua, mereix un dels primers llocs.

L'Exposició actual té, en ella mateixa, un gran interès; hi trobareu pintures i escultures de diferents escoles i procediments diversos, tots, però, dignes d'atenció i elogi.

En C. Valero, amb tres paisatges molt encertats, i En Francesc Coromina amb la seva estatueta "Després del bany", estan molt encertats.

En Joan Antò té unes impressions de llum de gran efecte, i En P. Ramoneda amb els seus retrats, demostra ésser un especialista de grans condicions. L'escultor Causaràs presenta un nu molt just de forma i un bust força interessant per l'espiritualitat que demostra.

Finalment, hem de nomenar amb elogi uns paisatges d'En Tarrasó i unes figures de nens de l'Angel Cabezuolo, de lo milloret en son estil.

Total, un conjunt simpàtic i presidit per un gust selecte.

EXPOSICIÓ DIONÍS BAIXERAS

A les mateixes Galeries exposa el mestre Baixeras uns paisatges i unes marines de les que el millor elogi que pot fer-se'n és lo que els babaus li retreuen al pintor; que els tipus i l'ambient ens semblen ja coneguts per ésser els que sempre ha tractat.

Quan un artista arriba a crear-se una personalitat tan ferma com la d'En Baixeras i sap sostenir-la temps i temps sense decaure ni amanerar-se, pesi als anys que passen, és que ha arribat a trobar la fórmula definitiva d'expressió.

Aquest és el cas; mil anys pintaria, i mil anys veuríem els mateixos pescadors de nostres platges i els mateixos pagesos dels Pireneus. ¿Pobresa d'imaginació? Al revés, interpretacions sempre noves d'uns ambients estilitzats i estudiats tan a fons per un cervell de mestre, que ja no admet variacions.

La pintura d'En Baixeras, sense estridències i sense espetecs de focs artificials, té una personalitat tan ferma, que s'aguanta i perdurarà quan s'apaguin moltes celebritats d'un dia i ningú se'n recordi dels renovadors revolucionaris.

NOVETATS

Jo, ho haig de confessar sincerament, no tinc gaire confiança en les dones que escriuen, ni en les de casa, ni en les de fora casa. Naturalment, hom fa sempre una excepció. I a casa l'excepció és Víctor Català.

Això, que tal vegada sigui un prejudici, explica el que anés a l'estrena de "L'abisme", de Carme Monturiol, no gaire ben predisposat.

Però haig de dir, després d'estrenada aquesta obra, que me n'he endut una agradable sorpresa. No sembla escrita pas per una dona. Són molt més femenines altres comèdies, escrites per homes, que aquest "Abisme" que ens ofereix la senyoreta Carme Monturiol.

"L'abisme" és un drama, francament un drama, un drama que interessa, que lliga, que atrau. Un drama de passions que, tal vegada, algú trobi antiquat, passat de moda. Això és un error lamentabilíssim. Un drama de passions pot ésser una perfecta obra de teatre modern, perquè—que jo sàpiga—les passions no passen de moda com el vestit i les sabates. L'amor, la cobdícia, l'odi, són temes eternals. Tot consisteix en saber tractar-los amb intel·ligència.

I amb intel·ligència ha sabut tractar, Carme Monturiol, el problema de "L'abisme", malgrat els perills que oferia, entre ells, el d'assemblar-se a "La Malquerida", de Benavente, i a "Misteri de dolor", d'Adrià Gual. Carme Monturiol ha sabut vèncer aquests perills i ha fet una obra ben original, ben nova i d'una noblesa d'intenció digna d'elogi.

He dit abans que altres comèdies, escrites per homes, són més femenines que "L'abisme". Em referia a què, en aquest cas present, no es tracta pas d'una comedieta per a passar l'estona, d'una comèdia blanca o color de rosa, com tantes altres vegades, sinó d'un drama sobri, vigorós, intens.

L'obra té altres mèrits: el seu diàleg, que, sense ésser eixut —al contrari—, és concís i ben tallat; la manera de plantejar i resoldre l'obra; l'estructura dels actes, que acusa un fort domini de la mecànica, de l'ofici, cosa rara en un autor novell; la psicologia de les figures centrals, molt ben vista...

Es possible que tot això passi inadvertit a d'altres crítics, i no és que em cregui més intel·ligent que ells. Senzillament: em crec més desapassionat, menys lligat per compromisos i simpaties, menys carregat de manies. El crític, al meu entendre, s'ha de saber situar i ha de saber respectar els punts d'albir de l'autor, que és, al cap i a la fi, el creador per essència i potència.

Uns mots sobre la interpretació. Mantes vegades he elogiat Emília Baró, que em sembla una actriu força intel·ligent. No ho puc pas fer ara, amb ocasió de "L'abisme". Em semblà massa afectada, fent massa teatre. En general, l'obra fou duta, des dels primers moments, amb un to alt que li llevava intensitat i matís. La intensitat no és pas el crit. Una obra ha de passar per una sèrie de gradacions que hom no seguí amb "L'abisme". Això no obstant, la senyora Baró tingué moments dignes de lloança, sobretot en el segon acte, el millor de l'obra. La senyora Fornés em semblà cada dia més digna d'elogi, cada dia el seu treball és més segur, més perfecte. El senyor Torrents és un actor que mereix atenció i estima per la voluntat i intel·ligència que posa en el seu treball. Molt bé—encara que podia rebaixar un xic el tò, excessivament dramàtic—el senyor Gener. Molt discreta i entonada la senyora Gay. Dels altres—

BORIEL.

tipus episòdics, que, però, cal cuidar —, val més no parlar-ne. Unes observacions: l'obra estava presentada amb dignitat i bon gust, però hom ha de procurar que en un interior, quan és de dia, sigui més lluminós l'exterior que l'interior; i ha d'evitar que hom vegi el barnillatge, o com se digui, dels decorats de paper.

Manuel BORRELL i MAS

BARCELONA

Carme Díaz ha estrenat dues obres: "Una mujer", d'Eduard Marquina, i "Los duendes de Sevilla", dels germans Quintero.

"Una mujer" em sembla una comèdia plena de dignitat i noblesa, com totes les del gran poeta que és Eduard Marquina, i "Los duendes de Sevilla" una cursileria ensucrada com la majoria de les dels germans Quintero. Els germans Quintero em fan l'efecte que elaboren les seves comèdies amb productes de confiteria. Fan un teatre de vol baix, de curtes aspiracions, que hom oblidarà aviat, si no tot, en gran part. Avui el teatre, a Europa, és altra cosa que ço que fan els Quintero.

Cal dir que Carme Díaz és una actriu que mereix tots els elogis. Hom no té altre remei que elogiar-la, malgrat les comèdies que representa.

TALIA

Hom prepara l'estrena de "Maya", de Simon Gantillon, traduïda per Millàs-Raurell.

No sabem que passarà amb "Maya", però sí sabem que es tracta d'una gran obra, d'una obra mestra. L'empresa està disposada a posar-la en escena amb tot respecte. Ja és molt.

ESPANYOL

Per avui hi ha anunciada l'estrena d'"El capó fingit".

No sabem més sinó que es tracta d'un vodevil que fa trencar de riure, d'un vodevil d'aquells que tant convenen avui per a treure'ns els mals de cap de sobre.

PRINCIPAL PALACE

"29", la celebrada revista de Madrid, Solsona i mestre Demon, ha passat de les mans d'Elena Jordi a les gracioses d'Alady.

Aquí al Palace, ja no cal dir-ho, l'obreta també ha tingut un gran èxit.

OLYMPIA

Un gran programa de circ. Els d'aquesta temporada cada dia són millors. En el d'ara hi figuren números tan excel·lents com Jackie, Poppescus i Charlot, Cliff Curran, els Ratanos, Dalndy's, Dellers, Scarlet i els seus simis, Gobert and McCoy.

NOU

Enric Borràs ha obtingut un altre gran èxit, compartit amb l'excel·lent

Enriqueta Torres l'èxit d'interpretació del melodrama "Maria Antonieta o la Revolución Francesa".

Sigui pel tema de l'obra, sigui per la interpretació, el cas és que el públic omple cada nit el teatre.

Del qual deu alegrar-se'n l'empresa.

APOLO

La companyia Empar Saus de Caballé ha estat acollida amb entusiasme. S'ho mereixen tots els que la integren i en fan una gran companyia.

Per a molt aviat preparen l'estrena de "Campanela", del mestre Guerrero.

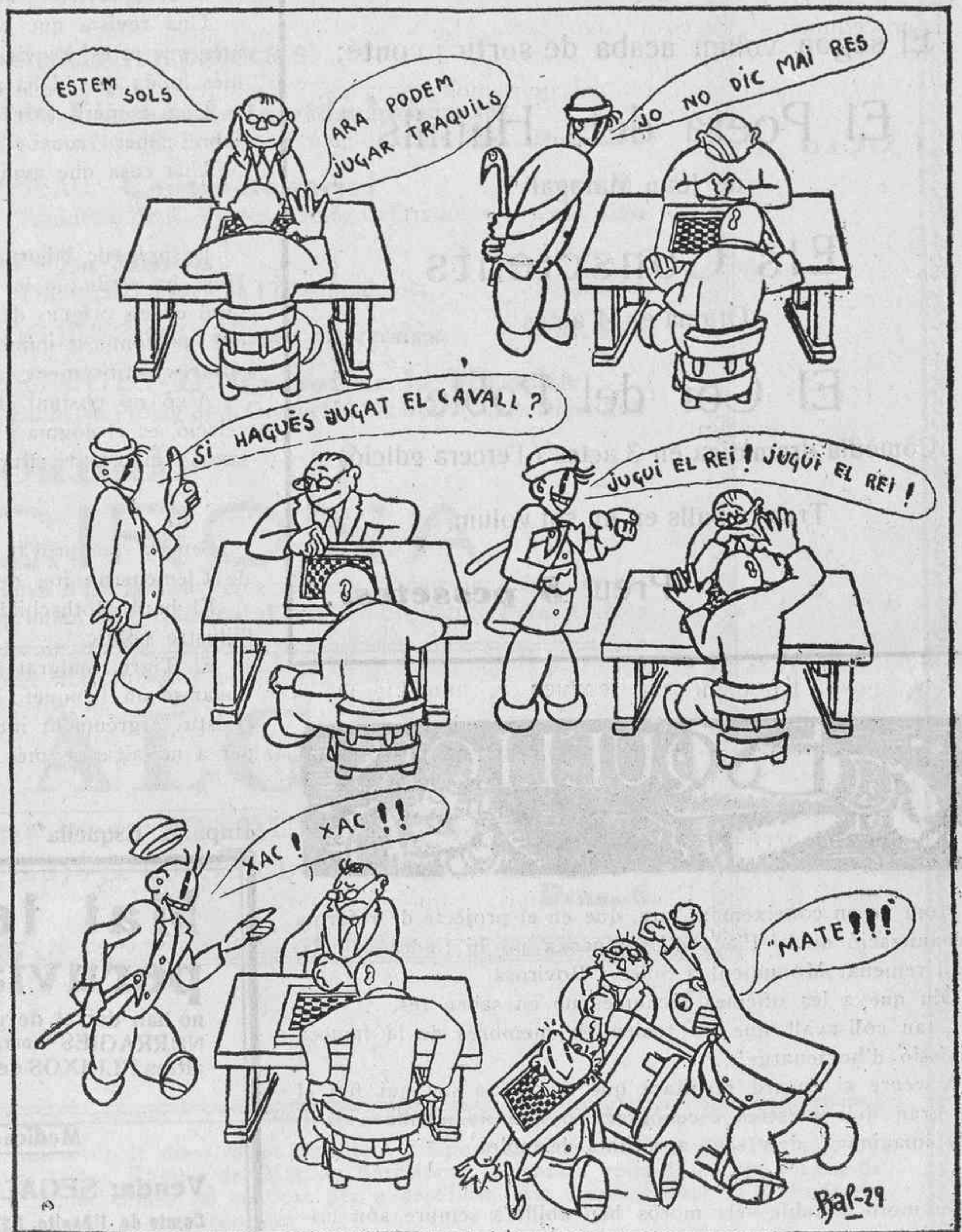
CÒMIC

La cent vint-i-nou representació de "Cleopatra".

Tira, peixet!

Què contents deuen estar els empresaris! I encara hi ha qui parla de crisi del teatre!

A. S.

Els escacs i el badoc

OBRES COMPLETES D'IGNASI IGLÉSIES

El segon volum acaba de sortir i conté:

El Poeta dels Humils

de Joan Maragall

Els Conscients

Drama en 4 actes

El Cor del Poble

Comèdia dramàtica en 3 actes (Tercera edició)

Tres treballs en un sol volum.

Preu: **5 pessetes.**

Hom ve en coneixement, ara, que en el projecte de reforma i urbanització de la Plaça d'Urquinaona no hi tindrà cabuda el tan remenat Monument a Soler i Rovirosa.

Diu que a les oficines tècniques no en saben res.

I tan còll-avall que ho tenien els membres de la famosa Comissió d'homenatge!...

A veure si encara resultarà que ningú no sap qui fou el més gran dels mestres escenògrafs, o que només ha existit en la imaginació dels seus aprofitats deixebles.

Un moro notable—els moros ben abillats sempre són notables—vingué a visitar l'Exposició de Barcelona, i restà tan

divinament encantat del certamen i de la ciutat, que ha volgut obsequiar els barcelonins amb un present.

Un delicat present de la seva terra que acaba d'enviar a la nostra primera Biblioteca: dos llibres antics escrits en àrab.

Molt bonic, però de molt reduïda eficàcia; només en disfrutaran dos o tres intellectuals.

Valia més un parell de "babutxes", que les entén tothom... i algun senyor de l'Institut fins i tot les necessita.

Aviat podrem anar des de la Plaça de Catalunya fins al mig de la ciutat de París sense canviar de tren i àdhuc sense canviar de seient.

Diem aviat, perquè sembla que les obres del subsòl combinades amb la línia del Nord-Puigcerdà estan molt avançades; i, amb aquesta millora, l'excursió a la "Ville Lumière" es farà rapidíssima.

Res, que ara, quan sentim a dir "que París s'enciende!", podrem trucar l'1-2-3-4-5 i fer-hi anar els nostres bombers.

L'aristocràcia barcelonina, la nomenada "gente bien", ja té la seva revisteta adequada: "Azur".

Una revista que com totes les del gremi del gran món, més que totes, ha vingut a omplir un buit; el buit de la cosa més buida que hi ha al món, la gent de diners.

Com a mèrit extraordinari s'indica que la impressió és feta sobre paper "couché".

Una cosa que avui dia només interessa els gravats.

Després de laborioses investigacions, el professor Paül R. Heyl ha arribat a la conclusió que no hi ha res de sobrenatural en els orígens de la vida, i que el protoplasma no és més que un compost químic, que algun dia hom arribarà a compondre científicament.

Això no obstant, hi haurà qui seguirà creient en la revelació, en el dogma i en la infalibilitat del Papa. I els anglosaxons, malgrat de llur descobriment, seguiran llegint la Bíblia.

Sembla comprovat que la malaltia que ocasionà la mort de Clemenceau fou deguda a una imprudència gastronòmica.

El baró Rothschild, en efecte, havia enviat dos faisans a l'il·lustre polític.

El Tigre, malgrat la interdicció formal del seu règim, va donar-se un banquet. El seu cos, ja molt dèbil, no va poder resistir, i greument intoxicat, s'allitava, poques hores després, per a no alçar-se més.

Imp. "L'Esquella" i "La Campana". — Om, 8. — Barna.

Mai les càpsules peruvianes Borrell

no han deixat de guarir aviat i radicalment les BLE-NORRAGIES (purgacions) GONORREES i tots els altres FLUIXOS de les vies urinàries, per CRONIQUES que fossin

Medicació discreta en el seu us

Venda: SEGALA, o a l'autor A. BORRELL
Comte de l'Asalto, 52, cantonada Sant Ramon. - BARCELONA

OBRA NOVA DE LA
Col·lecció d'Obres Selectes

VOLTAIRE
Diccionari Filosòfic

Traducció catalana de Domènec Guansé
Pròleg de Gabriel Alomar **Ptes. 2,50**

D'aquesta Col·lecció van publicar's:

- I. — E. MURGER - **Escenes de la vida bohèmia**
Traducció d'E. Lluelles. Pròleg de S. Rusiñol. **Ptes. 2,50**
- II. — J. J. ROUSSEAU - **Contracte social**
Traducció de R. Vinyes. Pròleg del traductor **Ptes. 2,50**
- III. — DIDEROT - **La Monja**
Traducció i pròleg de Lluís Capdevila. **Ptes. 2,50**
- IV. — SANTIAGO RUSIÑOL - **Coses viscudes** **Ptes. 2,50**
- V. VI. VII. — CERVANTES - **D. Quixot de la Mancha**
Traducció d'A. Bulbena. Pròleg de J. Givanel Els tres volums. **Ptes. 7,50**

AVIAT SORTIRÀ:

GIRONA

Episodi de Catalunya d'En Benito Pérez Galdós. Traduït per Josep Burgas
GIRONA és la primera obra traduïda al català d'En Benito Pérez Galdós

Novà edició

ALGO

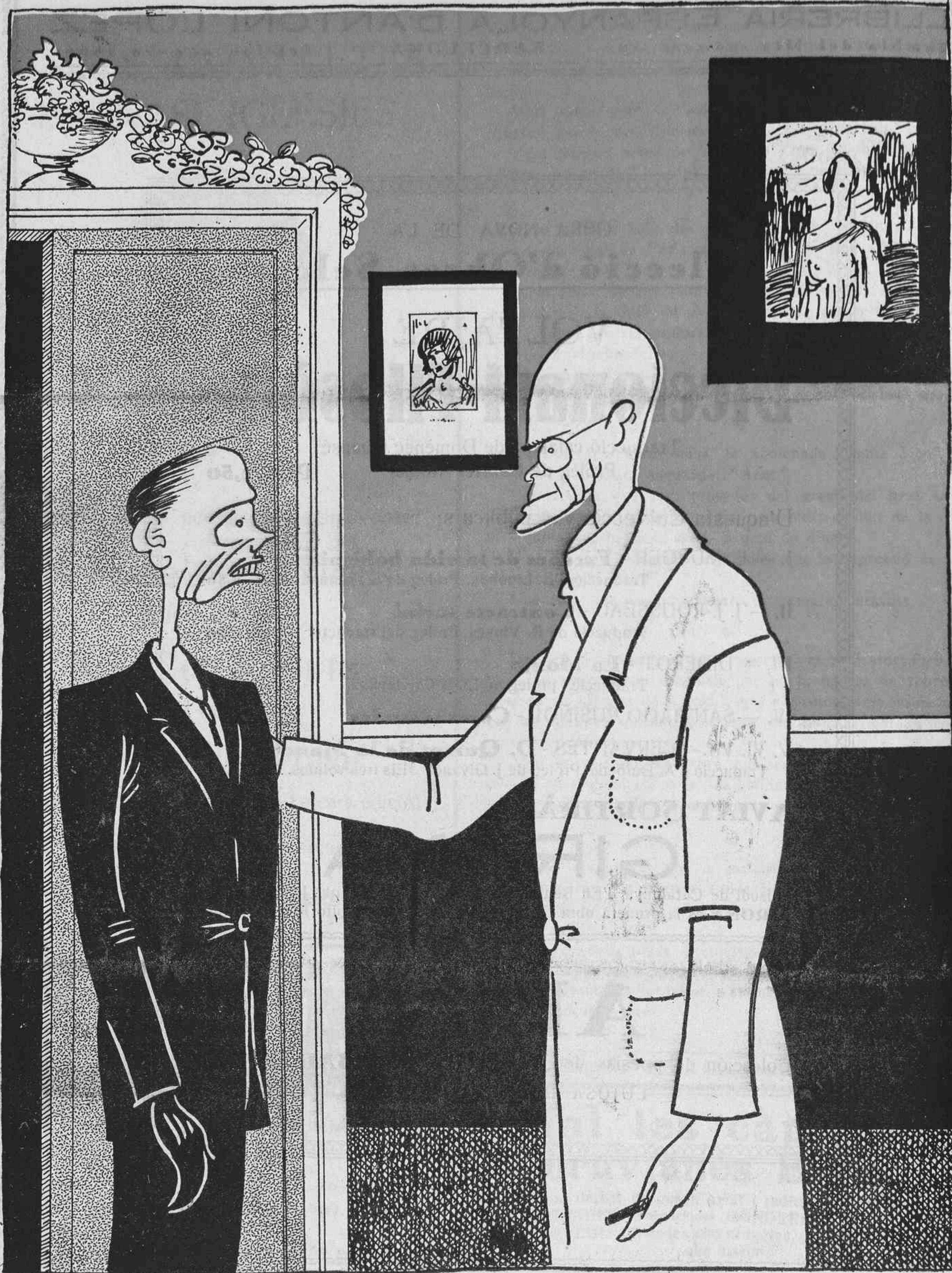
Colección de poesías de **JOAQUÍN M.ª BARTRINA**

LUJOSA EDICIÓN DECORADA

Ptas. 6

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem de pèrdues si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponsals se'ls atorguen descomptes

Consulta mèdica

—El seu pare, no era pas tuberculós?
—No, senyor; era fabricant de gasoses.